

D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentții plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Recursuri în interesul legii, Raportul d-lui procuror-general Sc. Popescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I:* Societatea „Furnica” cu Perl I Luca și alții.

Curtea de apel din București, Camera de punere sub acuzare: Dumitru Florea Caravale cu Ministerul public.

Tribunalul județului Ilfov, secțiunea II comercială: R. Lichiar-dopol cu Societatea română de asigurare „Generală”.

Buletinul publicațiilor judiciare.

Recursuri în interesul legii

Raportul No. 1, din 2 Ianuarie 1915, adresat ministerului de justiție de d-l Sc. Popescu, procurorul-general al Inaltei Curți de casație și justiție.

Urmând sistemul adoptat în anii precedenți, am onoare a vă aduce la cunoștință recursurile făcute de noi, în interesul legii, în cursul anului 1914, și modul cum ele au fost rezolvate.

Primul recurs a fost contra deciziunii corecționale a Curței de apel din Craiova, secția I, cu No. 16 din 15 Ianuarie 1914.

Faptele în acest proces stau astfel: la inspecția făcută de verificatorul de măsurii și greutăți comerciantului Ștefan I. Stoianovici, care vindea pește sărat în bâlciul din comuna rurală Poana-Mare din județul Dolj, a constatat că, prin prepușii săi Pătru M. Butoiu și Ștefan Ciucu, întrebuițea la cântărirea peștelui ce vindea publicului cumpărător un cântar mincinos și neverificat, fapt pentru care tribunalul îi condamnase la amendă de 500 lei pe stăpân și de câte 50 lei, pe prepuși, cu aplicațiunea art. 336 și 60 din codul penal.

Curtea de apel însă, sub cuvânt că nu s'ar fi dovedit că inculpații au făcut uz de acel cântar, schimbând calificarea faptului, a făcut aplicațiunea art. 393 aliniatul 5 c. pen., și i-a condamnat numai la câte 25 lei amendă.

Am atacat această decisiune, pentru că legea prin art. 336 c. pen., nu cere să se arate anume ce persoane fusese înșelate cu cântarul fals, cum pretindea Curtea de apel, ci numai să se constate că, prin întrebuițare de mincinoase dramuri sau măsurii, cumpărătorii au fost înșelați asupra cântarului lucrurilor vândute. Or, e necontestat că peștele fusese adus în târg spre vânzare, la ei nu s'a găsit un alt cântar și verificatorul constată că cu acest cântar mincinos se vindea pește cumpărătorilor.

Art. 393 al. 5 numai atunci își putea avea aplicațiunea când s'ar fi găsit la ei măsurii mincinoase, dar nu s'ar fi dovedit că s'a servit de ele, ceace nu era cazul.

Curtea de apel nu putea dar înlătura constatarea verificatorului, mai ales că, după art. 290 din regulamentul de punere în aplicare a legii de măsurii și greutăți, procesele-verbale încheiate de acești funcționari în exercițiul funcțiunii trebuiesc luate de bază înaintea justiției până la înscrierea în fals.

Inalta Curte, secția II, prin deciziunea ce a pronunțat sub No. 717 din 10 Martie 1914, recunoaște, ca și noi, că atunci când la un comerciant se găsește măsurii mincinoase și se constată că s'a servit de ele, faptul este delict și cade sub prevederile

art. 336 c. pen., cum însă instanța de fond, din examinarea procesului-verbal al verficatorului, constată numai că s'a găsit la inculpați un cântar mincinos, fără însă să se arate că au și întrebuințat acel cântar și că prin urmare au înșelat pe cineva, găsește că calificarea dată faptului de Curtea de apel este legalmente justificată, chiar dacă aprecierea constatărilor ce rezultă din procesul-verbal al verficatorului ar fi eronată și ne respinge recursul numai pentru că nu s'a făcut de noi un motiv de casare bazat pe denaturarea conținutului acelu proces-verbal. E bine însă să se știe că, după art. 42 din legea organizării judecătorești, noi nu putem ataca decât actele judecătorești *contrarii legilor* și dar n'am fi putut să facem un motiv bazat pe denaturarea actelor de constatare.

Al doilea recurs era contra sentinței corecționale a tribunalului Fălciu cu No. 1572 din 25 Octombrie 1913.

Speța procesului era următoarea: preotul Constantin Munteanu, în calitatea sa de censor și de președinte al obștei de arendare «Munca» din satul Tupilați comuna Vutcani județul Fălciu, abuzând de situațiunea sa, a sustras din fondurile obștei încredințate în mânuirea lui, o importantă sumă de bani, fapt pentru care a fost condamnat de judecătoria ocolului respectiv la zece luni închisoare corecțională, cu aplicarea art. 17 din legea băncilor populare combinat cu art. 140 și 60 din codul penal.

Tribunalul Fălciu, ca instanță de apel, schimbă însă calificarea faptului și, sub cuvânt că n'ar rezultă că preotul a comis faptul ca reprezentant al obștei, găsește că el ar cădea sub prevederile art. 330 c. pen., și pentru că ar lipsi intențiunea culpabilă îl și achită.

Tribunalul însă nu putea, față de art. 17 din legea băncilor populare, care pedepsește ca delapidatori de bani publici pe administratorii băncilor populare, obștilor de arendare, etc., cari prin fraudă vor sustrage din fondurile încredințate mânuirii lor, să schimbe calificarea faptului și nici să deducă lipsa intențiunei culpabile din împrejurarea că preotul a depus banii în cursul urmăririi, întru cât articolul citat prevede anume că restituirea sumelor deturnate nu scutește pe vinovat de efectele acțiunei publice.

Inalta Curte, secția II, prin deciziunea No. 718 din 10 Martie 1914, deși recunoaște că atunci când administratorii Băncilor populare sau obștilor de arendare comit sustracțiuni din fondurile încredințate mânuirii lor, în această calitate a lor, se pedepesc conform art. 17 din legea băncilor populare, ne respinge totuși recursul pe motiv că instanța de fond — uzând de aprecierea sa suverană — ar fi constatat în fapt că preotul nu ar fi încasat banii pentru cari a fost urmărit în calitate de reprezentant al obștei de arendare «Munca», al căreia președinte recunoaște de altfel că era, așa că lipsindu-i această calitate, faptul nu mai putea cădea sub prevederile art. 17 citat. Inalta Curte adaugă încă că, față de această constatare, în privința căreia nu s'a făcut motiv de recurs, bazat pe denaturarea probelor, schimbarea calificării faptului prin înlăturarea art. 17 este legalmente justificată.

Repet încă odată că, în interesul legii, noi nu putem ataca hotărârile judecătorești decât pentru violare a legilor și că n'am putea în acest scop, să ne întemeem recursul pe un motiv tras din denaturarea probelor.

Al treilea recurs a fost făcut contra deciziunei corecționale a Curței de apel din București, secția III, cu No. 59 din 24 Februarie 1914.

Faptele în această afacere stau astfel: parchetul Muscel, primind dela administrația financiară un dosar cu actele de constatarea falsurilor și delapidării de bani publici săvârșite de fostul perceptor C. G. Chelcea, sezisează pe judecătorul de instrucție spre a face cercetări conform art. 45 pr. pen. După efectuarea acestor cercetări și restituirea dosarului, procurorul dă un rechizitor de neurmărire, iar judele-instructor dă prin ordonanța sa caz de urmărire; această ordonanță este atacată de procuror cu opoziție la camera de punere sub acuzațiune, opoziție care este respinsă.

Tribunalul Muscel, sezisat cu judecarea afacerii, condamnă prin sentința No. 1948 din 1913, pe inculpat la trei luni închisoare corecțională pentru fals în acte publice, iar Curtea din București, prin deciziunea atacată de noi, a infirmat această sentință, sub cuvânt că acțiunea publică nu fusese regulat deschisă. Pentru a ajunge la această soluțiune, Curtea de apel pune în principiu că acțiunea publică apar-

ținea ministerului public, că ea trebuia pusă în mișcare printr'un rechizitoriu *scris* premergător ordonanței definitive și că nici sezișarea instanței prin ordonanța definitivă a judeului-instructor trimisă de parchet tribunalului spre judecare, nici concluziunile orale puse de procuror la tribunal pentru condamnare nu pot fi socotite ca o însușire a acțiunii publice de către parchet.

Interpretarea dată de Curtea de apel textelor de lege privitoare la punerea în mișcare a acțiunii publice și sezișarea instanței de judecată nu putea fi cea adevărată, căci bine sau rău, tribunalul fusese sezișat prin ordonanța definitivă a judeului-instructor confirmată și de camera de punere sub acuzațiune. Ceva mai mult, când parchetul sezișează tribunalul, înțelege și el să deschidă acțiunea publică, fiindcă prin adresa cu care înaintează dosarul cere formal tribunalului să ia măsuri pentru a se da curs afacerii, iar când la ziua înfățișării, inculpatul ridică incidentul că acțiunea n'ar fi deschisă, procurorul nu numai că cere respingerea incidentului, dar pune concluziuni în fond pentru pedepsirea inculpatului conform art. 123 c. pen.

Iată motivele pentru cari am cerut casarea acestei deciziuni pentru violarea și greșita interpretare a art. 4, 5, 21, 61 și 131 pr. pen., căci de nicăeri nu rezultă că acțiunea publică trebuie deschisă *prin act scris* cum se pretindea de Curtea de apel.

Inalta Curte, secțiunea II, a admis modul nostru de a vedea și prin decisiunea No. 972 din 16 Aprilie 1914 a casat decisiunea Curței de apel motivând că, oricare ar fi fost neregularitatea acțiunii publice introdusă contra inculpatului, însă din moment ce ministerul public a pus concluziuni pentru condamnare, prin aceasta chiar și-a însușit acțiunea publică și prin urmare orice nulitate se găsește acoperită.

În fine, al patrulea recurs este un recurs în anulare, introdus după ordinul d-voastre No. 36797 din 13 Decembrie 1914, și care este fixat a se judeca în ziua de 16 Ianuarie a. c. La timp vă voi comunica rezultatul.

Vă rog dar și de astă dată, d-le ministru, să binevoii a lua dispozițiuni ca, prin circulări, să se aducă aceste cazuri la cunoștința diferitelor instanțe judecătorești, spre a ști care e jurisprudența Inaltei Curți și a se evita cu modul acesta de a se mai da pe viitor hotărâri casabile.

Procuror-general, **Sc. Popescu.**

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 17 Octombrie 1914

Președința d-lui C. R. Manolescu, președinte

Societatea „Furnica” cu Perl I. Luca și alții

ÎNCHIRIERE (CONTRACT DE). — CLAUZE. — INTERPRETARE. — DENATURARE. — CONTROLUL CURTEI DE CASATIE.

ÎNCHIRIERE (CONTRACT DE). — OBLIGAȚIUNE IMPUSĂ CHIRIASULUI DE A DA CONGEDIU. — ÎNȚELESUL CLAUZEI. — NERESPECTARE. — PREJUDIȚIU. — DAUNE.

1° Dacă instanțele de fond sunt suverane de a interpreta clauzele unui contract, spre a afla carea fost intențiunea părților, acest drept însă nu-l au decât în caz când clauzele ar fi obscure și îndoelnice, iar ru și atunci când clauzele sunt clare și categorice, și nu mai lasă nici o îndoială asupra intențiunii părților, iar spre a recurge la interpretare, nu este destul ca instanța de fond să afirme că pentru dânsa clauza din contract ar fi lipsită de claritate, ci trebuie ca în adevăr acea clauză să fie astfel redactată încât să dea loc la mai multe înțelesuri și, în această privință, judecata ei cade sub controlul și cenzura Curței de casație, când partea s'ar plânge de deanturarea contractului.

2° Clauza prin care se stipulează obligațiunea pentru chiriaș, ca în cazul când nu ar mai voi să locuiască imobilul după expirarea contractului, să anunțe pe proprietar cu șase luni mai înainte de termenul expirării, este destul de clară și categorică și nu poate avea decât un singur înțeles, acela al facultății concedată chiriașului de a rămâne mai departe în imobilul închiriat pe un nou termen, căci numai astfel eră firesc ca proprietarul să ia o măsură de precauție pentru cazul când chiriașul ar voi să se mute, spre a-și putea găsi la timp un alt chiriaș.

Prin urmare, singurul și adevăratul sens juridic al clauzei menționate, fiind acela că chiriașul, dacă nu va anunța că se mută în termenul defipt, este presupus că a înțeles să prelungească contractul pe un nou termen, el este responsabil de daune, când fără a da congediul stipulat, părăsește imobilul la sfârșitul contractului său.

No. 498. — Casată, în urma recursului făcut de societatea «Furnica», decizia No. 20 din 1914, a Curței de apel din Galați, secția II, în proces cu Perl I. Luca și alții.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier V. Râmniceanu.

S'au ascultat : d-l avocat V. Atanasovici, din partea

recurentei, în desvoltarea motivelor de casare; d-nii avocați P. Missir și Cezar Parthenie, din partea întimaților, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor I și II de casare :

I. «Exces de putere, violarea art. 1436 c. civ., și denaturarea art. 12 din contractul de închiriere intervenit între defunctul I. G. Franke și societatea «Furnica», care constituie legea părților».

II. «Rea aplicare a art. 978 c. civ. și exces de putere. Curtea face o ipoteză pe care părțile nu au prevăzut-o și anume, în cazul când clauza art. 12 ar fi considerată ca obscură și pentru a-i da un efect acestei clauze pe baza art. 978 c. civ., găsește că contractul de închiriere fiind pe un termen de cinci ani, efectul clauzei ar constă în posibilitatea pentru chiriaș de a fi condamnat la daune, atunci când cu cinci luni de zile înaintea expirării termenului închirierii nu anunțat pe proprietar că voește să se mute.

«Intr'o asemenea interpretare, dacă chiriașul nu face anunțul prevăzut în art. 12 din contractul de închiriere, deși din redacțiunea acestui articol reiese că în asemenea caz ar trebui să rămână în imobilul închiriat, încheindu-se de drept o singură prelungire a contractului, totuși va trebui să se mute și deci nu se mai poate concepe necesitatea anunțului, fiindcă și într'un caz și într'altul chiriașul tot trebuie să se mute, deci clauza se reduce la o simplă redacțiune de stil care nu prevede o obligațiune juridică între părți, ci numai simpla îndeplinire a unei formalități de anunțare, care constituie atunci un simplu act de deferență, sub forma de anunțare, pentru proprietar, din partea chiriașului, ceea ce nu poate fi posibil, căci în asemenea caz, clauza prevăzută în art. 12 din contract rămâne fără efect juridic între părți, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 978 din codul civil».

Având în vedere că, prin deciziunea atacată cu recurs, Curtea de apel din Galați, judecând ca instanță de trimitere, în urma casării primei judecăți a Curții de apel din București, a respins pentru a doua oară apelul făcut de recurenta societate «Furnica», contra sentinței No. 222 din 1913, a tribunalului Ilfov, secția I, prin care se admisesse cererea lui Perl I. Luca, intimat în recurs, de a se constata că contractul de închiriere, intervenit între societatea «Furnica» și defunctul Franke, pentru imobilul din București, calea Victoriei 88, a expirat la 23 Aprilie 1913;

Având în vedere că pentru a da aceeași soluțiune procesului, Curtea de trimitere constată mai întâi că, contractul dintre părți, prin art. 1, prevede în mod expres termenul închirierii pe cinci ani, până la 23 Aprilie 1913;

Având în vedere că societatea «Furnica», s'a apă-

rat susținând că contractul nu a luat sfârșit la aceeași dată, ci a fost prelungit pe un nou period și a invocat în acest scop clauza pusă în art. 12 al contractului, ca conținând în favoarea sa o polițitațiune — o ofertă — care 'i-ar conferi facultatea de a prelungi contractul și pe care a acceptat-o, nu numai prin faptul că nu a anunțat pe proprietar cu șase luni mai înainte că vrea să se mute, dar notificându-i chiar formal, că înțelege să rămână locatară pe un nou period de cinci ani;

Având în vedere că Curtea de Galați, interpretând în urmă clauza din art. 12 care este în cuprinderea următoare: «în caz când societatea «Furnica» va voi să se mute după expirarea contractului, președinta societății, d-na Elena Cornescu, se obligă să anunțe pe proprietar cu cel puțin șase luni mai înainte de expirarea contractului printr'o scrisoare comercială recomandată», decide că ea nu poate avea înțelesul ce voește să-i dea recurenta; că, prin acest articol, locatarul Franke a inserat o clauză expresă și neîndoelnică, exclusiv în favoarea sa, de a fi anunțat într'un termen mai lung ca cel obicinuit, în cazul când chiriașul ar voi să se mute; că, aceasta a fost o prudentă măsură de precauțiune, luată de proprietar spre a avea timp suficient în căutarea unui alt chiriaș; că, această clauză are și efecte juridice între părți; căci, dacă proprietarul n'ar fi fost anunțat din timp și din această cauză n'ar fi închiriat imobilul, sau 'l-ar fi închiriat în condițiuni mai rele, recurenta ar fi fost pasibilă de daunele ce eventual ar fi ocazionat proprietarului prin neîndeplinirea obligațiunii contractate; că, însă, din această clauză formală pusă în favoarea numai a proprietarului nu se poate deduce aceea ce părțile nu au prevăzut în mod expres, adică relocațiunea în caz de neînștiințare în termen, căci astfel ar însemna să se adauge la text, iar nu să se interpreteze;

Considerând că, dacă instanțele de fond sunt suverane de a interpreta clauzele unui contract, spre a afla care a fost intențiunea părților, acest drept însă nu-l au decât în caz când clauzele ar fi obscure și îndoelnice, iar nu și atunci când clauzele sunt clare și categorice și nu mai lasă nici o îndoială asupra intențiunii părților; că, spre a recurge la interpretare, nu este destul ca instanța de fond să afirme că pentru dânsa clauza din contract ar fi

lipsită de claritate, trebuie ca în adevăr acea clauză să fie astfel redactată, în cât să dea loc la mai multe înțelesuri și, în această privință, judecata ei cade sub controlul și cenzura casațiunei, când partea s'ar plânge de denaturarea contractului cum este în speță;

Că, așa fiind, rămâne a se vedea de către această înaltă Curte, dacă instanța de trimitere, stabilind, după cum s'a văzut mai sus, înțelesul ce ar putea avea clauza din art. 12 al contractului, intervenit între părți, a uzat numai de unul din suveranele sale atribute, sau prin interpretarea ce a dat, a denaturat înțelesul clar și categoric al clauzei;

Considerând că clauza despre a cărei denaturare se plânge recurenta, astfel cum este redactată în termenii reproduși mai sus, este destul de clară și categorică, și nu este susceptibilă de mai multe înțelesuri; că prin ea se stipulează fără nici o îndoială, obligațiunea pentru chiriași că, în cazul numai când nu ar voi să locuiască imobilul, după expirarea contractului, să anunțe pe proprietar cu șase luni mai înainte de termenul expirării;

Considerând că o asemenea clauză nu-și avea nici o rațiune a fi scrisă în contract, de cât atunci când chiriașului i s'ar fi concedat, în același timp, facultatea de a putea rămâne mai departe în imobilul închiriat pe un nou termen de cinci ani; căci numai astfel era firesc ca proprietarul să ia o măsură de precauțiune pentru cazul când chiriașul va voi să se mute, spre a-și putea găsi din timp chiriaș;

Că altfel, dacă o asemenea facultate este exclusă pentru chiriaș, măsura de precauțiune nu-și are nici o explicațiune logică și cu atât mai puțin nu o are pe aceia pe care o dă Curtea de fond «că proprietarul a voit să fie anunțat într'un termen mai lung de cât cel obișnuit», de oarece contractul fiind considerat de Curte făcut pe un termen limitat, fără posibilitate din partea chiriașului de a-l prelungi după voie, proprietarul nu avea nevoie de nici un fel de concediu, conform art. 1346 din codul civil, contractul încetând de plin drept odată cu expirarea termenului, iar proprietarul având posibilitatea a închiria imobilul de la acest termen oricât, oricui și în orice condițiuni ar fi voit;

Considerând dar, că numai în acest caz, când voiața părților a fost ca să se rezerve o facultate chi-

riașului de a prelungi contractul, s'a putut însera clauza anunțării cu șase luni înainte de expirarea termenului, dacă chiriașul nu ar voi să uzeze de această facultate; că acest mod de a vedea decurge în mod natural și neforțat *per a contrariò* din termenii întrebuițați și din felul cum e concepută clauza; că el se impune, întru cât numai admitând astfel, obligațiunea «de a anunța», impusă chiriașului capătă un înțeles logic și rațional;

Considerând că instanța de fond nevoind să țină seamă de ceea ce rezultă în mod vădit din termenii întrebuițați și din ceea ce rațiunea impune a dat o interpretare cu desăvârșire excesivă, denaturând intențiunea părților contractante, manifestată expres prin citatul articol 12;

Considerând, pe de altă parte, că prin interpretarea ce Curtea de fond dă suscitateri clauze, obligațiunea impusă chiriașei nu poate avea nici un efect juridic între părți, iar neîndeplinirea ei nu ar putea conduce nici chiar la consecința daunelor despre care vorbește instanța de fond; că, în adevăr, dacă înțelesul clauzei ar fi acela stabilit de această instanță, atunci chiriașul, fie că anunță proprietarului intențiunea sa de a se muta, fie că nu, el este totuși dator la expirarea contractului să plece din imobil, iar proprietarul are toată libertatea din orice moment, chiar și mai înainte de termenul de șase luni, fixat pentru anunțare, să închirieze imobilul cui va voi; așa fiind, necesitatea anunțului nu se mai poate concepe, lipsa lui nu poate fi o piedică pentru proprietar de a închiria și deci chiriașul nu poate fi făcut răspunzător, neîndeplinind această formalitate, de nici o daună față de proprietarul care nu a reușit să-și închirieze în bune condițiuni casa; din contra, admitându-se singurul și adevăratul sens juridic al clauzei, acela că chiriașul, dacă nu va anunța că se mută în termenul defipt, este presupus că a înțeles să prelungească contractul pe alți cinci ani, și proprietarul obligat să-l păstreze ca chiriaș, în acest caz consecința daunelor apare inevitabilă când chiriașul, fără a da concediul stipulat, părăsește imobilul la sfârșitul contractului, căci numai astfel proprietarul, neavând nici libertatea, nici timpul necesar a închiria altuia în bune condițiuni, a putut avea un prejudiciu prin nerespectarea obligațiunei impuse fostului chiriaș;

Considerând că, așa fiind, Curtea a dat clauzei în chestiune, destul de clară și categorică de altfel, o interpretare nu numai nelogică, dar care nu poate avea și produce nici un efect între părți și din acest punct de vedere a violat dispozițiunile art. 978 din codul civil;

Astfel fiind, și din acest punct de vedere, deciziunea Curții de trimitere fiind casabilă, motivele I, și II, urmează a fi admise, fără a mai intra în discuțiunea celorlalte motive, care devine inutilă.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Camera de punere sub acuzare

Audiența dela 5 Noembrie 1914

Președinta d-lui Al. D. Oprescu, consilier

Dumitru Florea Caravale cu Ministerul public

RECURS ÎN CASAȚIUNE, — MATERIE CRIMINALĂ. — STARE DE ÎNCHISOARE. — LIBERARE PE CAUȚIUNE. — ART. 422 PR. PEN.
LIBERARE PE CAUȚIUNE. — RECURS ÎN CASAȚIUNE. — MATERIE CRIMINALĂ. — CURTE CU JURAȚI. — NEFUNCȚIONARE. — CAMERĂ DE PUNERE SUB ACUZAȚIUNE. — ART. 424 PR. PEN.

1° Dispozițiunile art. 422 pr. pen., după care cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate nu pot face recurs în casație decât dacă vor fi în stare de închisoare sau liberați pe cauțiune, se aplică nu numai în materie polițienească sau corecțională ci și în materie criminală propriu zisă.

2° Cererea de liberare pe cauțiune ce urmează a fi făcută în virtutea art. 422 pr. pen., constituind un incident și un accesoriu al condamnățiunei, trebuie adresată la instanța care a pronunțat pedeapsa în ultim resort, adică la tribunal, la Curtea de apel sau Curtea cu jurați, când aceasta funcționează, iar în caz de nefuncționarea Curții cu jurați, la Camera de punere sub acuzare care este investită cu plenitudinea jurisdicțiunei în materie penală.

Având în vedere cererea condamnatului Dumitru Florea Caravale, adresată acestei Camere de acuzare, prin petițiunea înregistrată la No. 554 din 1914, de a fi liberat pe cauțiunea de 200 lei, depusă la administrațiunea financiară a județului Prahova, sub recipisa No. 19917 din 1914, pentru îndeplinirea dispozițiilor art. 422 pr. pen., în recursul ce a făcut în contra deciziunei cu No. 23 din 1914, a Curții cu jurați din județul Prahova, prin care este condamnat la un an și trei luni închisoare corecțională

pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 238 și 241 combinat cu 60 c. pen., care condamnat a fost lăsat liber de Camera de acuzare în cursul instrucțiunei și trimis tot liber în judecata Curții cu jurați;

Ascultând concluziunile orale ale d-lui procuror-general N. C. Schina, pentru admiterea cererei.

Dupăce grefierul a dat citire petițiunei acuzatului și deciziunei Curții cu jurați menționate mai sus și dupăce d-l procuror-general și grefierul s'au retras:

Camera, deliberând,

Având în vedere cererea vorbită mai sus;

Având în vedere că, din dispozițiunile art. 422 din procedura penală, rezultă că cei condamnați, chiar în materie corecțională sau polițienească, la o pedeapsă privativă de a lor libertate, nu vor fi admisi a face recurs pentru casație decât când vor fi în stare de închisoare sau liberați pe cauțiune;

Considerând că, această măsură în principiu, se aplică tuturor condamnaților la o pedeapsă privativă de libertate, fie în materie corecțională sau polițienească, fie în materie criminală propriu zisă;

Că, dacă înainte de legea asupra libertăței individuale din 12 Martie 1902, asemenea măsură se aplică realmente numai celor condamnați în materie corecțională și de poliție, aceasta se explică prin aceea că în starea legislațiunei de atunci prin art. 117 pr. pen., fiind interzisă liberarea pe cauțiune în materie de crimă, condamnatul se găsea în mod necesar în stare de arestare, astfel încât dispozițiunea art. 422 devenea inaplicabilă;

Considerând că, legiuitorul prin legea dela 12 Martie 1902, arătând o mai mare sollicitudine pentru garantarea libertăței individuale și zicând prin art. 117 că liberarea provizorie se va putea cere «în orice materie», a manifestat prin aceasta o egală favoare atât pentru cei arestați în delict, cât și pentru cei arestați în crime;

Că, prin urmare, detențiunea ne mai fiind obligatorie în materie de crimă, nu mai există rațiunea ca dispozițiunea art. 422, să nu poată fi explicată și celor condamnați pentru crimă;

Având în vedere că, odată stabilită această regulă, rămâne a se cerceta și a se vedea care este instanța la care trebuie să se adreseze condamnatul, spre a obține liberarea;

Având în vedere că legea prin art. 117, când este vorba de cererea de liberare înainte de condamnățiune, arată anume instanțele la care ea poate fi adresată, nu zice însă nimic unde trebuie adresată cererea făcută conform art. 422, după condamnățiune ;

Considerând că, în lipsa unui text, trebuie a se rezolva chestiunea după principiile generale cari cer ca atunci când legea acordă un drept, trebuie să dea și mijlocul pentru realizarea lui în mod permanent ;

Considerând că, obligațiunea pentru cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate, de a se constitui în stare de arestare spre a fi admiși a face recurs în casațiune și prin urmare și cererea care sunt în drept să o facă în caz când ar voi a se prezenta liberi, sunt socotite ca un act de supunere și ca o garanție din partea condamnatului că va fi față la executarea pedepsei ;

Că astfel fiind, cererea de liberare pe cauțiune constituind un incident și un accesoriu al condamnățiunii, ea trebuie adresată la instanța care a pronunțat pedeapsa în ultimă instanță : la tribunal, la Curtea de apel sau Curtea cu jurați, când aceasta din urmă funcționează ;

Considerând că, atunci când Curtea cu jurați nu funcționează, cum e în speță, s'a admis regula că cererile de liberare trebuiesc adresate Camerei de punere sub acuzațiune, care este investită cu plenitudinea jurisdicțiunii în materie penală (vezi decizia No. 400 din 1907, a acestei Camere de acuzare și Dalloz, anul 1850, partea I, pag. 331 ; Sirey et Malepeyre, C. instr. p. 630, No. 33—34 ed. 1903) ;

Că astfel fiind, bine este adresată acestei Camere cererea de liberare pe garanție făcută de condamnatul Dumitru Florea Caravale ;

Având în vedere, în fond, că din dosarul cauzei se constată că, numitul Dumitru Florea Caravale, care a fost condamnat de Curtea cu jurați din județul Prahova, prin deciziunea No. 23 din 1914, la un an și trei luni închisoare corecțională pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 238 și 241, combinat cu 60 c. pen., este român, necertat de judecată și are domiciliul stabil în comuna Băicoiu, județul Prahova ;

Că, așa fiind, față cu cauțiunea de 200 lei, depusă, numitul prezintă garanții suficiente că nu se va sustrage dela executarea pedepsei, la care a fost condamnat, satisfăcând astfel cerințele art. 121 pr. pen.,

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte Al. Dem. Oprescu, în unire cu concluziunile orale ale d-lui procuror-general, admite cererea condamnatului, etc.

Semnații : Al. Dem. Oprescu, N. N. Săulescu, Ef. Antonescu,

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV

SECȚIA II COMEACIALĂ.

Audiența dela 19 Noembrie 1914

Președința d-lui P. Davidescu, judecător

N. Lichiardopol cu Societatea română de asigurare „Generală”

ASIGURARE ASUPRA VIEȚEI. — CONTRACT PENTRU CAZ DE RĂZBOI. — RIZIC. — SIMPLĂ CONCENTRARE ÎN VEDEREA MOBILIZĂREI. — ART. 1635 C. CIV. — ART. 473 ȘI URM. C. COM.

Contractul de asigurare asupra vieții pentru caz de război este perfect valabil și asiguratul nu mai poate cere restituirea taxei plătite unei societăți de asigurare în vederea riscului de război, din moment ce se constată că cel asigurat în momentul concentrării pentru mobilizare a fost chemat sub arme și aceasta indiferent dacă a fost sau nu război, sau dacă cel asigurat a fost sau nu trimis pe câmpul de luptă, de oarece în momentul încheerii contractului există riscul pentru ambele părți, căci cel asigurat fiind la dispoziția comandamentului superior al armatei putea în orice moment să fie trimis pe câmpul de luptă unde putea să și găsească moartea, fie prin faptul războiului, fie prin boalele ce se pot contracta cu această ocazie.

No. 1174. — Respins apelul făcut de N. Lichiardopol contra cărței de judecată a judecătoriei ocolului I din București, cu No. 341 din 1913, în proces cu societatea română de asigurare «Generală».

S'au ascultat : d-l avocat C. Popescu, pentru apelant și d-nii avocați V. Iacobson și St. Meitani, din partea societății intimat.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de N. Lichiardopol contra cărței de judecată cu No. 341 din 1913, a judecătoriei ocolului I, urban București ;

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților cum și actele din dosar.

Având în vedere că apelantul prin acțiunea introductivă de instanță cere ca societatea intimată să fie obligată să-i restituie suma de lei 800 plătită ca supra-taxă pentru asigurarea ce făcuse în anul 1913 cu ocazia mobilizării, apelantul fiind ofițer de

rezervă pretinzând că această sumă i se deține fără cauză de oarece convenția a fost ca plata să fie considerată numai pentru cazul de război, ceea ce apelantul pretinde că n'a fost trimis în război, ci numai concentrat și deci intimata n'a avut rizic în acest caz;

Având în vedere că această acțiune a fost respinsă prin cartea de judecată apelată;

Având în vedere că, în fapt, se constată că cu ocazia mobilizării, apelantul locotenent de rezervă Lichiardopol plătește 800 lei ca supra-taxă societății «Generale» pentru ca aceasta să-i plătească lei 30.000 în caz de mcarte din cauza războiului, că această convenție e încheiată pentru șase luni, dela 26 Iunie 1913 până la 26 Ianuarie 1914;

Având în vedere că Lichiardopol a fost mobilizat pe timpul dela 3 Iulie până la 31 Iulie 1913, că fiind mobilizat era la dispoziția comandamentului superior, că prin urmare putea fi trimis în liniile de foc în orice moment;

Că, în afară de aceasta, era în continuu expus de a contracta boale molipsitoare care de obicei bântuie aglomerațiunile de indivizi, că pe de altă parte e notoriu că statul nostru era în război în acel timp cu Bulgaria;

Că, prin urmare, dânsul apelantul făcea parte din ostașii țării cari făceau campania în acel timp fiind mobilizați la acea epocă;

Că, așa fiind, el se găsea exact în împrejurarea pentru care se asigurase;

Considerând că, natura juridică a contractului este aleatorie, că așa fiind una din părți, asiguratul, putea să plătească societății «Generale» fără să aibă o contra-valoare din partea acesteia, precum și aceasta în raport cu ce primea dela apelant putea să fie expusă, adică în speță lei 30.000, față de ceea ce primise dela dânsul 800 lei;

Că astfel fiind, prin natura convenției intervenită, fiecare parte avea puțința să păgubească sau să câștige, că deci urmează ca atunci când contractul și-a produs efectul, fie care parte să-i sufere consecințele;

Având în vedere că obiecțiunea apelantului că riscul n'a existat pentru societate de cât pe timpul dela 3 Iulie 1913 până la 31 Iulie 1913 nu poate fi luată în considerație, întru cât pentru ca să se determine obligațiunile fie căreia din părțile contractante trebuie să se scruteze intențiunea lor în momentul contractării; că în acel moment societatea intimată se obligă să-și ia riscul de război asuprași pe timp de șase luni; că, prin urmare, posibilitatea de risc în momentul contractării pentru societate exista tocmai pentru șase luni, timpul cât se convenise pentru asigurare, întru cât războiul putea să dureze 6 luni sau chiar mai mult;

Că, așa fiind, este indiferentă durata riscului în timpul pentru care se contractase asigurarea, fiind suficient ca în timpul executării contractului de asigurare să fi existat risc pentru societate un singur moment pentru ca să fie obligată să plătească fără nici o reducere întreaga sumă pentru care Lichiardopol se asigurase, aceasta chiar dacă războiul ar fi durat o singură zi;

Considerând că toate contractele trebuie interpretate cu bună credință, că deși Lichiardopol trebuie presupus că s'a obligat să plătească societății supra-taxa de 800 lei, pentru șase luni, pentru simpla considerațiune că societatea în momentul încheerii contractului avea posibilitatea de risc tocmai pentru timpul de șase luni pentru cât se făcuse asigurarea.

Că, pe de altă parte, societatea «Generală» în caz că Lichiardopol ar fi decedat din cauza războiului la 2 — 3 zile dela declararea lui, numita societate n'ar fi putut să reducă beneficiarilor poliței de asigurare suma pentru care Lichiardopol se asigurase.

Că, așa fiind, apelul urmează a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, respinge,

Semnați: P. Davidescu, M. A. Dumitrescu.

BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Tribunalul județului Tecuci

1914, Noembrie 4

Ordonanță

Noi, președintele tribunalului Tecuciu, văzând petițiunea înregistrată la No. 26492 din 1914;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 354 și 355 c. com., proprietarul cambiilor perdute sau sustrase poate cere anularea lor la tribunalul locului plăței dacă va justifica proprietatea și pierderea lor.

Având în vedere că petiționarul Costache Stupu, declară că a pierdut una cambie pe valoare de cinci mii lei, scadența și celelalte date în alb, semnată de Costache Stupu cu mențiunea „bun și aprobat de mine pentru suma de cinci mii lei», iar pe verso girată de către Ion Botez.

Că, din scrisoarea băncii Tecuciu datată 4 Noembrie 1914, se vede că această poliță purtând timbru de 5 lei s'a pierdut din chiar biroul băncii fiind trimasă de petiționar pentru preschimbarea altei polițe.

Că, prin aceasta petiționarul justificând proprietatea și pierderea cambiei,

Ordonăm, publicarea prezentei ordonanțe și invităm pe ori cine ar poseda o cambie, descrisă mai sus, să o înfățișeze la grefa acestui tribunal, înștiințând că în lipsa de înfățișare în termen de 40 zile dela publicarea acestei ordonanțe ea se va declara nulă față cu posesorul.

Această ordonanță se va afișa în sala tribunalului în a primăriei comunei Vultureni, camera de comerț Focșani și bursa Galați, publicându-se în ziarele: *Gazeta de Galați, Dreptul și Universul*.

Președinte, V. G. Ionescu.